

העמותה להנצחת חללי חיל הקשר והתקשוב
ת.ד. 7289 יהוד-מונוסון, מיקוד 56214 ; פקס' 03 536 3470 ; טל' 03 536 4622

אוקטובר 2018

משרד התקשורת במלחמת יום הכיפורים

במלחמת יום הכיפורים, מהמלחמות הקשות והמרות בתולדות המדינה, מילא משרד התקשורת משימות חשובות: מתן שירותים לצה"ל, קישור בין צה"ל לעורף ושירות המערכת האזרחית, כדי שהמשק והציבור יוכלו להמשיך ולתפקד.¹

בהפתעה של מלחמת יום הכיפורים התארגן משרד התקשורת במהירות והיה משענת איתנה לחיל הקשר והאלקטרוניקה, ויחד עמדנו במשימה.

כדברי מנכ"ל משרד התקשורת דאז, שמחה סורוקר: "בשעה שהעם נלחם על נפשו, בשעה שהצבא מתפרס על פני המרחבים והחזיתות, בשעה שמשפחות נפרדות מיקירים ההולכים לקרב – אין שיעור לחשיבותה העליונה של תקשורת אמינה, מקיפה, מגוונת ומשוכללת." ושירותי תקשורת אלה סופקו, בין היתר, הודות למסירות, ההקרבה, התושייה, והמקצועיות של עובדי ומנהלי משרד התקשורת.

לאחר המלחמה הכין משרד התקשורת חוברת לזיכרון חלליו, להבעת תודה והוקרה לעובדיו, ואנו מציגים לפניכם חוברת זו, המציגה את פעילויות והישגי משרד התקשורת במלחמת יום הכיפורים.

אנו, וותיקי חיל הקשר והאלקטרוניקה (שהפך עם השנים לחיל הקשר והתקשוב), חייבים תודה והוקרה לעובדים ולמנהלים של משרד התקשורת, אחים לדרך, שותפים מלאים בעשייה, מצדיעים להם, ומרכינים ראש לזכר עובדי משרד התקשורת שנפלו במערכה. יהי זכרם ברוך.

תודות למוזיאון אלכסנדר לתולדות הדואר והבולאות, מוזיאון ארץ ישראל, תל אביב, שבאדיבותם התאפשר להציג לכם חוברת זו.

שלמה ענבר, אלוף (מיל')

קצין קשר ואלקטרוניקה ראשי במלחמת יום הכיפורים

נשיא העמותה להנצחת חללי חיל הקשר והתקשוב

¹ באותה עת, משרד התקשורת היה מופקד על אספקת כל שירותי הדואר והבזק בישראל, והתפצל בשנים שלאחר מכן: חברת בזק החלה לפעול כחברה ממשלתית בשנת 1984, רשות הדואר (שהפכה בהמשך לחברת דואר ישראל) החלה לפעול בשנת 1987.

משרד התקשורת במלחמת יום הכיפורים

משרד התקשורת במלחמת יום הכיפורים

נשיא מדינת ישראל

יבואלים, ל' בטבת תש"ד
14 ביולי 1974

אנכי
הנני הנשיא
מלשם המגלה
יבואלים

אני סולקך היקר,

אם תצליח בבקווי המאלי המלשם המגלה
תקצוניה אתה את מלשם המגלה המלשם המגלה
בניני. את מלשם המגלה המלשם המגלה
אני צלמי מלשם המגלה המלשם המגלה
המלשם המגלה המלשם המגלה

הבניני המלשם
מלשם המגלה

עובד יקר,
במלחמת יום הכיפורים הוכר משרד
התקשורת כשותף רב-ערך במאמץ
המלחמתי. היה זה הודות לעבודה מסורה,
עבודת ימים ולילות, לעיתים תוך סיכון
עצמי ותחת אש, של רבים מעובדי המשרד
בחזית ובעורף.
התושיה וכושר ההמצאה איפשרו לחיילים
רבים לשמור על קשר עם הבית שבעורף
ולצה"ל נתנו תקשורת הכרחית ונאותה.
קוי הטלפון לא פיגרו אחרי קוי החזית,
מערכת שידורי הרדיו והטלוויזיה פעלה
ללא תקלה וללא הרף; אמצעים טכניים
משוכללים ביותר הופעלו לצרכים צבאיים
ואנושיים; והעיקר: אזרחים כחיילים
חשו שיש מי שצועד עימם, ער לבקשותיהם
ופועל במיטב המסירות והכשרון.
המהירות בהם הועברו מכתבי החיילים
למשפחות המצפות, הטיפול במכתבו
של החייל כאילו היה מברק, העברת
רבבות חבילות מהבית לחזית, טיפול אישי
ומסור בכל דבר דואר — כל אלה יצרו
בלב העם רגש של תודה והערכה רבה
לאלה אשר עשו במלאכה.
עבודתכם לא הצטמצמה לימי הלחימה
בלבד. היא נמשכת עד עצם היום הזה —
בסיני בדרום, ברמת הגולן בצפון
ובמרכז הארץ, כאשר גישתנו היסודית
ש"כל העם צבא", מוכחת יום יום
ושעה שעה.
יש קונה עולמו בשעה אחת.
אבל החשוב הוא לא לקנות עולם —
אלא לבנותו, לטפחו ולחזקו.
ואני מאמין שאת אשר בניתם תמשיכו
ליעל ולשכלל במיטב הרצון והכשרון.
על כל אלה נתונה לכם תודתי והערכתי.
בברכה
שמעון פרס
שר התקשורת

שנים של הכנות

אין לתפעל בהצלחה צבא ומשק מודרניים
אם אין בידו מערכות תקשורת משוכללות
ואמינות ככל שיידרשו.
משרד התקשורת ראה בכך את משימתו
הראשונה והמקודשת משך כל השנים.
מאז מלחמת ששת הימים השקיע
משרד התקשורת כל מאמץ בתכנון, בכח
אדם ובהצטיידות והקים מערכות תקשורת
נרחבות ומסועפות ברחבי סיני והגולן
לצורכי צה"ל. ה"אוטוטרדה" הטלפונית
הראשונה בישראל הופעלה בסיני,
בשעה שהאזרחים עדיין התקשו לעיתים
בהשגת הקשר בעורף.

חיוג ישיר ממעוזי צה"ל על גדות
תעלת סואץ ובמרומי הגולן, אל הרשת
הכל ארצית ואל המשפחות בעורף,
הופעל כבר לפני שנים.
מחנות של עובדי המשרד הוקמו בסיני
ועובדים רבים עשו במשך שנים הרחק
ממשפחותיהם. אומץ הקשר עם הדואר
הצבאי כדי לקדם את קשרי הדואר
בין הצבא והחיילים למשפחותיהם.
במקביל תכנן המשרד את ארגון מסגרותיו
כדי לענות על צרכי כל שעת חרום
צפויה. מטה משרד התקשורת,
כ"מזח מרכזי" להתמודדות עם הצרכים
בשעת מלחמה, תוכנן ותורגל במשך שנים.
נקבע מיקומו, שיטת התארגנותו,
הפונקציות שיבצע בקבלת החלטות,
בתאום עם צה"ל ודרגים מדיניים,
בפתרון בעיות בטכנולוגיה ובכוח אדם,
בלוגיסטיקה ובכל נושא אחר שנדרש.
הערכות מקפת זו הועמדה במבחן,
והוכיחה עצמה במלוא היקפה,
במלחמת יום הכיפורים.

יום הכיפורים
השעות הראשונות

מלחמת יום הכיפורים פרצה לפתע. אנשי משרד התקשורת נמצאו אותה שעה בחלקם במתקנים המשולבים במערכות צה"ל. האחרים נמצאו אותה שעה בבתיהם, בבתי הכנסת ובחיק משפחותיהם כמו הישוב כולו. עובדי התקשורת הוזעקו למתקניהם ולבסיסיהם כדי למלא משימותיהם.

"מפקדת דואר ישראל" — הוא השם שירש משרד התקשורת ממלחמת ששת הימים.

לאחר מספר פעולות מוקדמות הופעל המטה במלואו ביום הכיפורים בצוהרים בראשות המנהל הכללי של המשרד, מנהל שרותי ההנדסה, ראשי זרועות המטה של שרותי ההנדסה ונציגי השרותים האחרים בשיתוף עם קצין קשר ראשי.

המשימה הראשונה כללה מספר פעולות מקבילות:

הוראות לכניסה למתכונות חרום והקמת מטות חרום מחוזיים במחוזות המשרד; הפעלת תיקשורת ישירה ממפד"י למטות השונים; מתן הוראות לתוספת אפיקים בצירים המובילים לחזיתות; הפעלת קוים נוספים לשרותי החרום האזרחיים — מגן דוד אדום, משטרה ומכבי האש — ופירסום מספריהם בציבור; הפעלת קוים נוספים לשרות הביטחון "18", אירגון תגבורות של כח אדם לרפידים ולשרם א-שיד, ועוד.

יום הכיפורים 11.00
מהנדס המבצעים בשירותי הנדסה מוזמן לארגן את הפעלת מפד"י המרכזית, נבדקה תקינותם של המתקנים במטה החרום. בעלי התפקידים השונים נקראו להתייצב בשעה 13.00 — פגישת תדריך עם קצין הקשר הראשי של צה"ל. בעודו מדבר הוכנס פתק: "המלחמה פרצה".

מחול
השתתפות
במבצע התרבותי והחינוכי של המלחמה

המבצע
המבצע שהתקיים ביום הכיפורים / שבת
המבצע שהתקיים ביום הכיפורים / שבת
המבצע שהתקיים ביום הכיפורים / שבת

המבצע
המבצע שהתקיים ביום הכיפורים / שבת
המבצע שהתקיים ביום הכיפורים / שבת
המבצע שהתקיים ביום הכיפורים / שבת

יום ג', 7 בתשרי תשל"ב, 7 באוקטובר 1973 • 34001 • 7 שנת ה'תשל"ב

צה"ל בולם כוחות מצרים וסוריה שפתחו בהתקפה וחדרו לסניני ולרמת הגולן

אבידות כבדות לאויב שתפס כמה עמדות בקו התעלה ובגולן; עליונות ישראלית באוויר שר הבטחון; מספר הנפגעים שלנו קטן יחסית

ראש הממשלה בשידור לציבור
לא הופתענו — אין ספק בנצחוננו

הצהרונות של ראש הממשלה, משה שמיר, בשידור לציבור, הותירו רושם עמוק. הוא הודיע על הצלחתנו במלחמה, על אבידות כבדות לאויב, ועל עליונותנו באוויר. הוא גם הודיע על הצלחתנו בגולן, על שר הבטחון, ועל מספר הנפגעים שלנו. הוא גם הודיע על הצלחתנו בסיני, על שר הבטחון, ועל מספר הנפגעים שלנו.

הצהרונות של ראש הממשלה, משה שמיר, בשידור לציבור, הותירו רושם עמוק. הוא הודיע על הצלחתנו במלחמה, על אבידות כבדות לאויב, ועל עליונותנו באוויר. הוא גם הודיע על הצלחתנו בגולן, על שר הבטחון, ועל מספר הנפגעים שלנו. הוא גם הודיע על הצלחתנו בסיני, על שר הבטחון, ועל מספר הנפגעים שלנו.

הפגזות ישובים בצפון, התושבים ירדו למקלטם

הפגזות ישובים בצפון, התושבים ירדו למקלטם. הפגזות ישובים בצפון, התושבים ירדו למקלטם. הפגזות ישובים בצפון, התושבים ירדו למקלטם.

הפגזות ישובים בצפון, התושבים ירדו למקלטם. הפגזות ישובים בצפון, התושבים ירדו למקלטם. הפגזות ישובים בצפון, התושבים ירדו למקלטם.

דיין: נכה אותם שוק על ירך לא רצינו לפתוח במלחמת מנע
הדיין, נכה אותם שוק על ירך לא רצינו לפתוח במלחמת מנע. הדיין, נכה אותם שוק על ירך לא רצינו לפתוח במלחמת מנע.

ערב יום הכיפורים 5.10.73
 שעות לפני הצהריים.
 יהושע, מהנדס-נושאים במרחב סיני,
 שהה בחופשה בביתו בירושלים לאחר
 שבועות של העדרות. נתקבל צלצול
 מהמחנה. מוסרים על הרגשה של
 מתיחות רבה. המהנדס צלצל מביתו
 בירושלים אל הרב במחנה רפידים וביקש
 לדעת מתי מתחיל הצום שם. ההתחלה
 ב-17.12. האיש נפרד בחופזה מהמשפחה
 ולקח איתו סנדוויצים, שישמשו
 "ארוחה מפסקת" תוך כדי נסיעה.
 בשעה 17.05 חנתה המכונית ליד צריף
 בית הכנסת במחנה.

יום הכיפורים, 14.00.
 עובד תקשורת במרחב סיני מקבל צלצול
 מבנו בירושלים. הבן שואל מה נשמע,
 מה פשר המתיחות. התשובה — בינתיים
 הכל בסדר, לא יודעים כלום. בו ברגע
 מופיעים מטוסי הסוחוי הראשונים.
 הכל נמלא רעמי פצצות. האיש נמלט
 אל המקלט, הבן קבל תשובה מלאה
 לשאלתו.

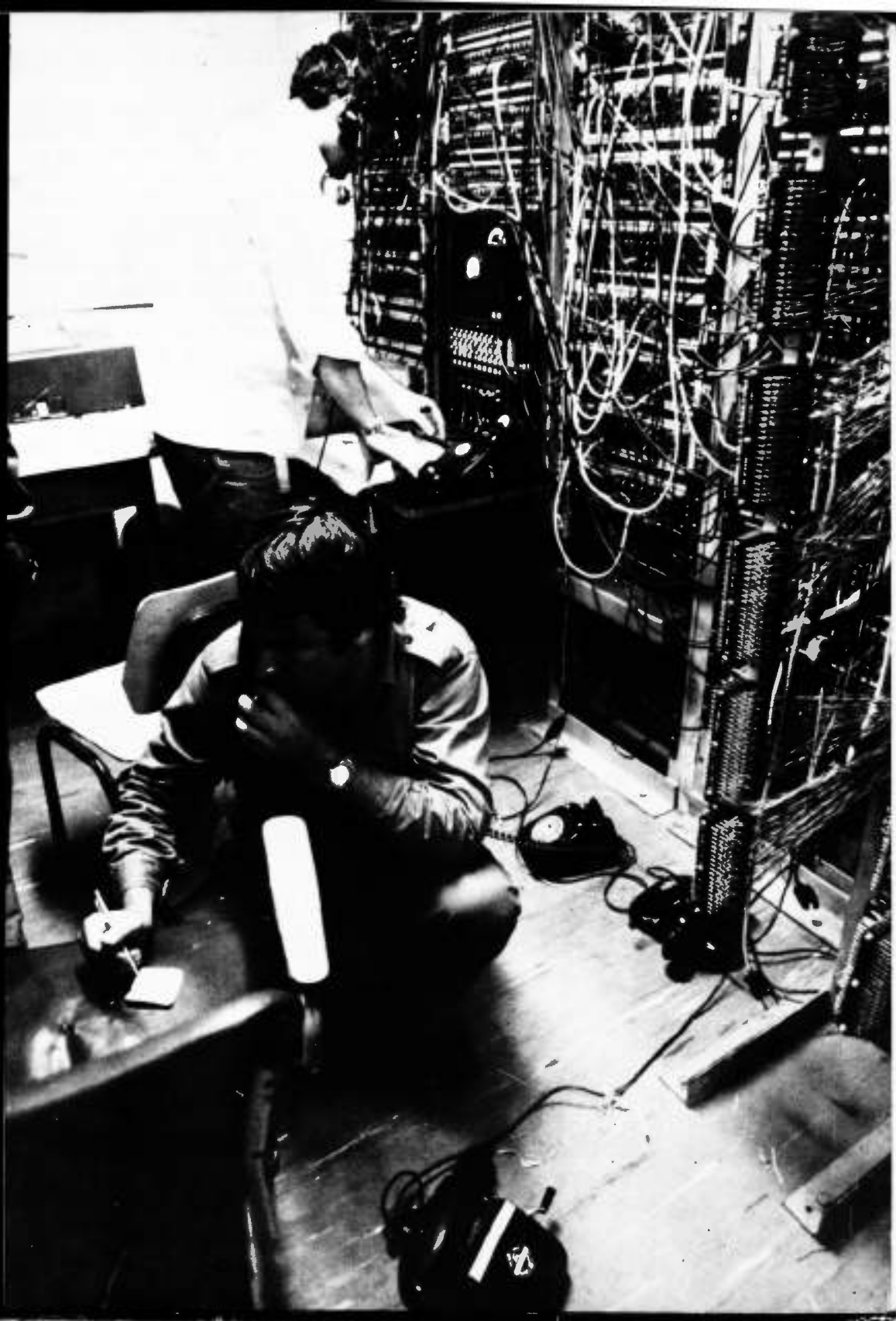

יום הכיפורים, 12.00
עם מוצב החרמון.
חולית כבלרים ונהג יוצא
ולתיקון. בשעה 13.00
לרגלי ההר ומחזירים
שבאו.
אין הם יודעים מה א
שעה 14.00. החוליה
לרגלי החרמון נחסמת
יכולה לחזור. הדי
המרחב. כעבור שעות
למשרד מהנדס האיזור

שעה 14.00. הנהג ניסים
קצין טלפונים של צה"ל
במרכז תקשורת בנוסף.
עמד מולם טנק סורי
הצריח. קצין הטלפונים
בן-עטר הרגיש שהטנק
בנס לא נפגע והצליח
במשך שעות רץ עד שפגש
סוף הדרך מצאה אותו
בבית החולים בעפולה.

יום הכיפורים 13.50
שהיו במשמרתם הרגילים
תוך דקה התפתח קרב א
טילים. הופיע גל של טנקים
הם התקדמו מערבה וס
התקשורת המשיכו בתמ

אנשי התקשורת במתק
המשיך לפעול גם במש
היה שריון סורי בנוסף.

יום הכיפורים, 11.00
יומן המברקה בירושלים:
סדר זהבי הוציא אותי מבית הכנסת
והודיע לי שיש מברקי התיצבות ועלי
לבוא מיד. הוצאתי שלושה מברקים.
11.40 : הזמנתי את מדא"ר לבוא להסדיר
מכוניות בקשר לחלוקת צווי תנועה.
הזמנתי עובדים מהמברקה בעלי רכב.
גוייסו שליחים. נמסר לי שכל בתי הדואר
בארץ פתחו את המברקה שלהם...

מיומן המברקה בירושלים,
ד' מיום 6.10.73.

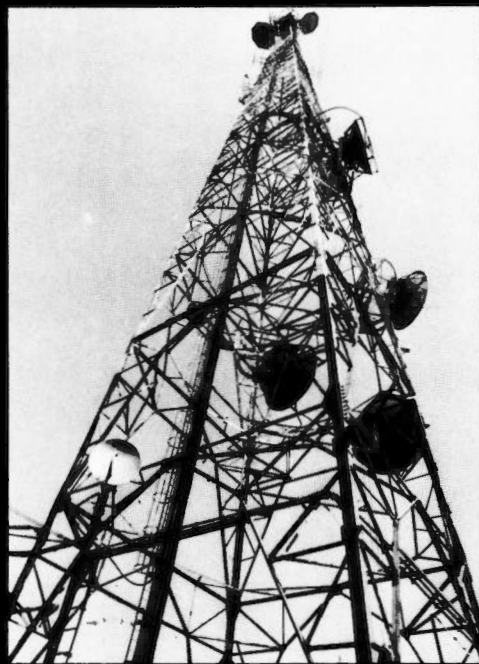
2000
 1000
 500
 250
 125
 62.5
 31.25
 15.625
 7.8125
 3.90625
 1.953125
 0.9765625
 0.48828125
 0.244140625
 0.1220703125
 0.06103515625
 0.030517578125
 0.0152587890625
 0.00762939453125
 0.003814697265625
 0.0019073486328125
 0.00095367431640625
 0.000476837158203125
 0.0002384185791015625
 0.00011920928955078125
 0.000059604644775390625
 0.0000298023223876953125
 0.00001490116119384765625
 0.000007450580596923828125
 0.0000037252902984619140625
 0.00000186264514923095703125
 0.000000931322574615478515625
 0.0000004656612873077392578125
 0.00000023283064365386962890625
 0.000000116415321826934814453125
 0.0000000582076609134674072265625
 0.00000002910383045673370361328125
 0.000000014551915228366851806640625
 0.0000000072759576141834259033203125
 0.00000000363797880709171295166015625
 0.000000001818989403545856475830078125
 0.0000000009094947017729282379150390625
 0.00000000045474735088646411895751953125
 0.000000000227373675443232059478759765625
 0.0000000001136868377216160297393798828125
 0.00000000005684341886080801486968994140625
 0.000000000028421709430404007434844970703125
 0.0000000000142108547152020037174224853515625
 0.00000000000710542735760100185871124267578125
 0.000000000003552713678800500929355621337890625
 0.0000000000017763568394002504646778106689453125
 0.00000000000088817841970012523233890533447265625
 0.000000000000444089209850062616169452667236328125
 0.0000000000002220446049250313080847263336181640625
 0.00000000000011102230246251565404236316680908203125
 0.000000000000055511151231257827021181583404541015625
 0.0000000000000277555756156289135105907917022705078125
 0.00000000000001387778780781445675529539585113525390625
 0.000000000000006938893903907228377647697925567626953125
 0.0000000000000034694469519536141888238489627838134765625
 0.00000000000000173472347597680709441192448139190673828125
 0.000000000000000867361737988403547205962240695953369140625
 0.0000000000000004336808689942017736029811203479766845703125
 0.00000000000000021684043449710088680149056017398834228515625
 0.000000000000000108420217248550443400745280086994171142578125
 0.0000000000000000542101086242752217003726400434970855712890625
 0.00000000000000002710505431213761085018632002174854278564453125
 0.000000000000000013552527156068805425093160010874271392822265625
 0.0000000000000000067762635780344027125465800054371356964111328125
 0.00000000000000000338813178901720135627329000271856784820556640625
 0.0000000000000000016940658945086006781366450013592839202783203125
 0.00000000000000000084703294725430033906832250067964196013916015625
 0.000000000000000000423516473627150169534161250339820980069580078125
 0.0000000000000000002117582368135750847670806251699104900347900390625
 0.00000000000000000010587911840678754238354031258495524501739501953125
 0.000000000000000000052939559203393771191770156292477622508697509765625
 0.0000000000000000000264697796016968855958850781462388112543487548828125
 0.00000000000000000001323488980084844279794253907311940562717437744140625
 0.000000000000000000006617444900424221398971269536559702813587188720703125
 0.0000000000000000000033087224502121106994856347682798514067935943603515625
 0.00000000000000000000165436122510605534974281738413992570339679718017578125
 0.000000000000000000000827180612553027674871408692069962851698398590087890625
 0.0000000000000000000004135903062765138374357043460349814258491692950439453125
 0.00000000000000000000020679515313825691871785217301749071292458464752197265625
 0.000000000000000000000103397576569128459358926086508745356462292323760986328125
 0.0000000000000000000000516987882845642296794630432504371782311461618804931640625
 0.00000000000000000000002584939414228211483973152162521858911557308094024658203125
 0.000000000000000000000012924697071141057419865760812609294557786540470123291015625
 0.0000000000000

[illegible]

שעות של אי בהירות הגיעו לקיצן
 כאשר הופעלה מערכת משדרי הרדיו של
 משרד התקשורת והציבור שמע
 לראשונה את הודעת דובר צה"ל בשידורי
 ישראל על המתרחש.

אחת המשימות הראשונות: קידום פני
הלחץ העצום הצפוי על רשת הטלפונים.
כבר בשעות הראשונות הוחלו עובדי
התקשורת להוסיף קווים ואפיקים בצירי
הקשר.

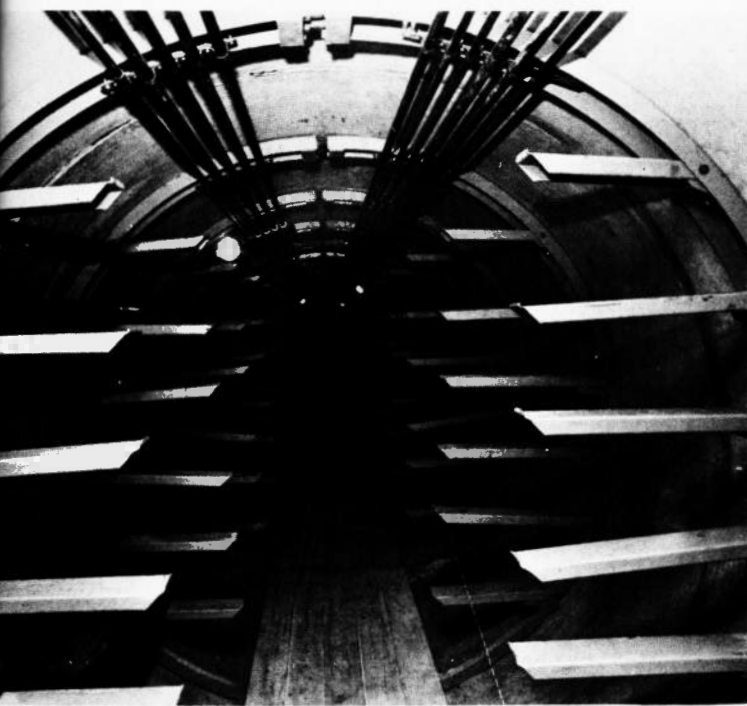
יום הכיפורים, 13.00.
מהנדס מרכזת ויצמן בת"א התבונן
בדאגה על תנועת השיחות הגוברת
והולכת במרכזת. מעולם ביום הכיפורים
לא היה כדבר הזה.
העומס העצום עלה על כושר הקיבול
של המרכזת. נתיכים החלו להשרף.
ריח עשן עלה באפו. במפד"י הוחלט
מיד להחזיק את הקשר ב"ציפורניים",
ולהחליף נתיך אחר נתיך למאות ולאלפים.
אנשי המרכזת עמדו שעות ארוכות ליד
הציוד והחליפו את הנתיכים. המשרד פנה
מעל גלי האתר בקריאה לציבור, לקצר
ככל האפשר בשיחות הטלפון. רק בשעות
הלילה המאוחרות שככה התנועה
והלכה. מרכזת ויצמן ניצלה.

השמועה על פרוץ המלחמה פשטה
כהרף עין בעולם כולו. בני משפחה בעולם
כולו גילו דאגה והתענינות. אזרחים רבים
בישראל יצרו קשר עם קרוביהם מעבר
לים. שירותי הטלפון תיגברו את המרכזת
הבינלאומית. מערכות הקשר
הבינלאומיות של ישראל פעלו במלוא
קיבולן.

מהנדס התקשורת הלווינית הוזעק
מביתו בהרצליה ביום הכיפורים בצהריים.
הוא לא שיער כי ישהה בתחנה שבע
יממות תמימות ללא הפסקה.
בשעה 15.00 יצר את הקשר הראשון
באמצעות הלויין להעברת כתבת טלוויזיה
אל מעבר לים. היה זה שידור של כתב
הטלוויזיה הצרפתית ששודר אל
אולפני הטלוויזיה של פריס.
תמונת הטלוויזיה הראשונה שראה העולם
ממלחמת יום הכיפורים הראתה יהודים
בטליתות נקראים לגיוס, טנקים ישראלים
נעים בדרך לקווים. בעקבות שידור זה
העבירה תחנת עמק האלה תנועת שיא של
שידורים בתולדות התקשורת הלווינית
העולמית אל כל העולם.

שעתם הגדולה
של שדות הדואר

מלחמת יום הכיפורים מצאה את שרותי הדואר ערוכים ומוכנים להפעיל את מערך השרות לשעת חרום. עם התקבל ההודעה הראשונה, התייצבו מנהלי הדואר בערים הגדולות ובמחוזות ופתחו בהכנות הדרושות. המשימה הראשונה של השרות במלחמה היתה הפעלת המברקות לחלוקת צווי הקריאה של צה"ל. משימה זו נמשכה ברציפות בכל שעות היממה עד ליום ב' 8.10.73. תוגברו הצוותים במברקות, בטט"י ובמדורי השליחים.

ביומן המלחמה של השרות אנו מוצאים:

יום א' 7.10.73
10.30 — מנהל דואר מגדל העמק נפצע בהפגזה.

11.00 — ביה"ס לבזק יעמיד לרשותנו 64 חניכים לעבודה בירושלים ו-70 חניכים לאזורים אחרים. בנק הדואר ימשיך היום בשרותיו לאחר שעת הסגירה של כל הבנקים האחרים.

12.30 — הוצעו מתנדבים לבנק הדואר כדי להמשיך במתן שרותים למרות גיוס עובדיו.

14.00 — מנהל הדואר במחוז הדרום מודיע כי ישנם מתנדבים מבתי ספר במרבית הערים. אין עדיין מתנדבים מבוגרים. פנו אל הגדנ"ע לגיוס כיתות תלמידים.

מנד"ס מדווח:

12.55 — באזור אשקלון יצאו ארבע במקום שש מכוניות הדואר הנע — כולן בלי פקידים, שגויסו. נמסרים דואר ומברקים לכל הישובים של ששת הקווים. באר שבע — ארבע מכוניות מבצעות שרותים לחמישה קוי דואר נע.

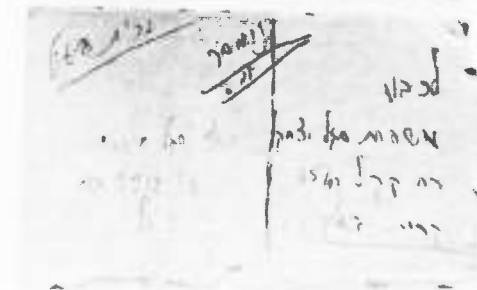
בית שמש — שני קווים עם פקיד אחד. דימונה — מכונית של דואר נע נתנה שרותים בכל ישובי האזור.

יום ב' 8.10.73
 עובדי מדינה הופנו לסייע בעבודה בבתי הדואר בירושלים, ת"א ובחיפה.

9.40 — עובד דואר בחדרה נפצע קשה בהתהפך מכונית שעסקה בחלוקת מברקים.

יום ג' 9.10.73
 מנצ"ן: אין בעיות. שרותי הדואר הנע ניתנים במלואם. יש מחסור באסימונים.

9.20 — הדואר הצבאי מציע עזרה של חוליות חיילים בירושלים בכל הקשור לדואר לצבא. פרבר הודיע כי השרותים ברצועה ניתנים כרגיל ובמלואם.

10.15 — מנצ"ן מדווח: הדואר הנע פועל כסידורו. החלוקה — תשעים וחמישה אחוז. דואר נע לרמת הגולן אינו פועל על פי הוראות מפקד המרחב. אין קשר לאופירה. הדואר הצבאי מודיע על סידור להעברת משלוחים לאופירה.

יום ד' 10.10.73
 נעשו סידורים לפתיחת בתי דואר וסניפים מרכזיים לשם קבלת חבילות עבור חיילים מחר, חג הסוכות ובשבת הקרובה. כן יבוצעו חלוקות של דואר המגיע מהחיילים למשפחות ביום החג ובשבת. בחג פעלו 49 סניפי דואר.

ביום א' 7.10.73, החל זרם עצום של מברקים מהארץ ואליה. בשבוע הראשון למלחמה הועברו 100 אלף מברקים. נקבעו הסדרים לניתוב אלטרנטיבי להעברת מברקים במקרה הצורך. תאי הטלקס בכל הארץ פעלו בכל שעות היממה לשרות העיתונאים מכל העולם. משלוחי הדואר לחו"ל התנהלו כסידורם באצעות הטיסות שהפעילה חברת אל-על. משלוחי דואר אויר מחו"ל לא הגיעו בימי המלחמה הראשונים בגלל ביטול טיסותיהן של החברות הזרות. תודות ל"אל-על" ובתאום עם מנהלי הדואר בחו"ל התחדשו המשלוחים דרך מרכזי הטיסה מעבר לים. בכל ימי המלחמה, כולל שבתות וחגים, פרץ זהם אדיר של חבילות שנשלחו על ידי המשפחות לחיילים — בסה"כ העבירו שרותי הדואר בתקופת מלחמת יום הכיפורים כמליון חבילות לחיילים. הדואר המסחרי התמעט במידה מכרעת ולעומתו גאו משלוחי המכתבים והגלויות בין הצבא לעורף. שרותי הדואר הפיקו גלויה אמנותית שנמסרה בכמויות עצומות לשרות החיילים. בסך הכל העבירו שרותי הדואר במלחמה מליוני גלויות ומכתבים.

מכתבים ראשונים מן החזית הביתה היו על קרעי קרטון.

וּתִיקֵי הַמִּלְחָמוֹת הַקּוֹדְמוֹת מִשְׁרֵתִים
אֶת חֵיילֵי יוֹם הַכִּיפּוּרִים. רַבּוֹת מִכְתָּבֵי
הַחֵיילִים מִקְבִּלִים טִיפּוֹל מֵהִיר וּמִסוֹר.

במסירות ובנאמנות אין קץ נתנו עובדי
שרותי הדואר את הכל כדי לעמוד
במשימה: עובדי המיון, המברקה,
הדוורים, השליחים, הפועלים, האשנבאים,
מפעילי הטלקס, עובדי הדואר הנע,
הפקידים, הנהגים, סגל הפיקוח
ומנהלי הדואר. אך עקב הגיוס אשר
הקיף בימים הראשונים כמחצית כח
האדם, לא ניתן היה לעמוד בכל אלה
ללא העזרה הרבה שהגישו המתנדבים –
גדנ"עים, תלמידים, עקרות בית, קהל של
מבוגרים מכל הסקטורים ובעלי מכוניות
פרטיות שסייעו במיון, חלוקת הדואר
ובהסעת משלוחים. בסך הכל סייעו
לשרותי הדואר כעשרת אלפים מתנדבים.

מיליון חבילות לצה"ל
האמהות והנשים של צה"ל ארזו בחבילות
לבנים, דברי מתיקה, פופיטאס והרבה
מנשמתם ומסרו אותם על דלפקי
סניפי הדואר.

הדואר נע לכל מקום
מכוניות הדואר הנע הביאו את שירותי
הדואר ובנק הדואר אל החיילים
במקומות רבים ואל ישובי הספר במשך
כל ימי המלחמה.

בנק הדואר ביצע תשלומים בהיקף של
למעלה ממאה מליון ל"י הכוללים
תשלומי משרד הבטחון למשפחות
החיילים ותשלומי גמלאות למשפחות
חיילים ומשפחות מרובות ילדים.
בנוסף לכך המשיך בנק הדואר בימי
המלחמה לספק לציבור את כל שרותיו
הרגילים. דבר זה נתאפשר תודות
להתארגנות שבוצעה בשעת החרום
ולהעברת עובדים מיחידה ליחידה למילוי
מקום המגויסים ובהתאם לצורכי השעה.

עובדים נידבו את מכוניותיהם הפרטיות
לצורך הסעת עובדים וביצוע הובלות
מיוחדות בהתאם לדרישות העבודה.
העובדים הערבים בבנק הדואר הופיעו
לעבודתם בכל ימי המלחמה.
בנק הדואר יזם שרות מיוחד עבור
חיילים שאין באפשרותם להגיע לסניפי
הדואר. לחיילים ניתנה אפשרות לפרוע
המחאות דואר בסכום של עד 50 ל"י
בכל סניפי השקם וניידותיו.
בנק הדואר נרתם למכירת אגרות
המלווה מרצון.

תשלום למשפחות — דמי כיס לחיילים

מבול של מברקים
המברקות עבדו "במלוא הקיטור"
והעבירו בשבוע הראשון למלחמה
מאה אלף מברקים.

הגיעו עובדי משמרות הלילה של המרכות הבין-לאומיות בפיטסבורג, ארה"ב, שדאגו לשלוח לסלפונאים הישראליים זר-פרחים ענק.

שעתם הגדולה של שירותי הדואר

שירותי הדואר עברו במלחמה את שעתם היפה ביותר, אף כי מתצית כוח האדם הרגיל גויס. אלפי מתנדבים שהתייצבו לשירות המשרד ראו חובה קדושה ליעצם לחלק את מכתבי החיילים למשפחות בכל עת. המכתבים קיבלו טיפול כמברקים. בימים הראשונים הגיעו מכתבי חיילים כתובים על גבי קרעי-עיתון ופרי סת-נייר. משרד התקשורת מיהר וחילק לחיילים, באמצעות הדואר הצבאי, חצי מיליון גלויות. החלוקה נמשכה גם בשבתות ובחגים. עובדים מיוחדים טיפלו במכתבים שהועברו בסעות למקור מות אחרים והודיעו טלפונית למשפחות על דבר המכתב. זרם חיילות לחיילים הציף את מתקני הדואר ומילא את המחסנים עד אפס מקום. הכמות עלתה פי 16 מיום רגיל, והגיעה עד שיא של 100,000 חיילות ליום. לעומת 6000 ליום בימי-רגיעה. גם במכתב רבות בכל הארץ, שנפתחו בצהרי יום הכיפורים לצרכי הגיוס ונשאו ארו פתיחות יממות שלמות, עלתה תנועת המברקים במאות אחוזים. מכוניות הדואר הנעו עלו לרמת הגולן כמעט בעקבות הכוחות וידישו את מלא השירותים כיישובים.

מלחמת יום-הכיפורים היא הראשונה במלחמות. שבה היה המוראל של החיילים בחזית והמשפחות בעורף בנוי במידה כה רבה על חיוג ישיר וגלויות.

המוראל בנוי
על חיוב ישיר

עד לראשית חודש דצמבר פעלו בשה"כ 8
ניידות שהכילו עשרות קווים. השרות לא
פסק אף לרגע בכל שעות היממה והתנועה
הגיעה לכ-40 אלף שיחות ליממה.
המשרד הוצף בגל של מכתבי תודה חמים
של חיילים ויחידות ובאחד מהם כתבו
חיילי יחידה מאזור הסואף: "לכל
המרכזניות והעובדים היקרים של משרד
התקשורת — תודה רבה על השרות
המסור והטוב שאתם מעניקים לנו.
בבקשה למסור דברינו אלה לכל האנשים
הטובים שנתנו לנו כמה רגעי אושר..." —
חתום: חיילים הנמצאים אי שם
באפריקה.

נטל על עצמו משרד התקשורת מיד
בשעות המלחמה הראשונות את המשימה
של מתן אמצעי קשר רבים ומהירים
ככל האפשר לחיילים.
במבצעים משולבים תוך ניצול הרכבת
האווירית שהטיסה ציוד תקשורת מעבר
לים, הותקנו בימי הקרבות ניידות
טלפוניות והוסעו אל הגזרות בחזית
הסורית והמצרית. ניידות אלה נתנו את
שרותיהן בצורות שונות: קווייה קושרו
ישירות אל תל-אביב או חיפה וחיללים
יכלו להתקשר מתוכן בחיגוי ישר
אל כל מקום.
בחלק אחר שימשו הניידות כ"מרכזת אס"
שאיפשרה לתת קשר טלפוני מן היחידות
הפזורות באזור הקרוב לה.
סוג שלישי של קשר מן הניידות ניתן
באמצעות מרכזניות של שרותי הטלפון
בתל-אביב, שקבלו את בקשת החייל
והיגיו עברו לכל מקום. מרכזניות אלה
עשו עבודה מאומצת בשלוש משמרות
בכל שעות היממה.

מתוך הכרה כי הקשר בין החייל שבחזית ליקיריו בעורף הוא אחד הגורמים העקריים המשפיעים על מורל הצבא,

"האוטוצג"ים"

שלטים מאירי עינים הזמינו את החיילים
בצומתי הדרכים הראשיות בצפון ובדרום
להתקשר טלפונית אל יקיריהם שבבית.
מיד למוחרת יום הכיפורים הציב
משרד התקשורת מכונות שהכילו
טלפונים ציבוריים וכן טלפונים רגילים
שאיפשרו לחיילים להתקשר ישירות לכל
מקום. המתקנים הוצבו בבאר-שבע,
אשקלון, צמח, ראש פינה
הטלפונים הציבוריים הותאמו לשיחות
ישירות ללא אסימונים.

"כמה חום אמרת שיש לילד...!"
מטרים ספורים מקווי האש.
חבורות-חבורות יושבים החיילים במתקני
התקשורת המאולתרים ומתיחדים
לרגע קט עם הבעיות הקטנות
של המשפחה שבבית.

עם פרוץ המלחמה הפך הטלפון לאחד
המכשירים החיוניים והרגישים ביותר
בחיי האזרח. העמדת אמצעי תקשורת
וגם לשרות החיילים במרחבי השטחים,
נסמך לחזיתות, בצמתי הדרכים ובבתי
החולים יצרה תנועה טלפונית רבה
מן החיילים למשפחות בעורף. תנועה זו
הגיעה זמן קצר לאחר המלחמה להיקף
של 40,000 שיחות ליממה.
מאמץ רב זה חייב למנוע ככל האפשר
מיגב שבו תתעכב שיחת טלפון של חייל
אל משפחתו בשל תקלה בטלפון שבבית.
שוותי ההנדסה פתחו במבצע של תיקון
טלפונים בכל שעות היממה. בעקבות כך
נניעט שלא נותרו תקלות שלא תוקנו בו
גיוס אזרחים רבים אף הביעו פליאתם
על התופעה חסרת התקדים בה הופיעו
אנשים בפתח ביתם בשעה שלוש לפנות
בוקר: "באנו לתקן את הטלפון"...

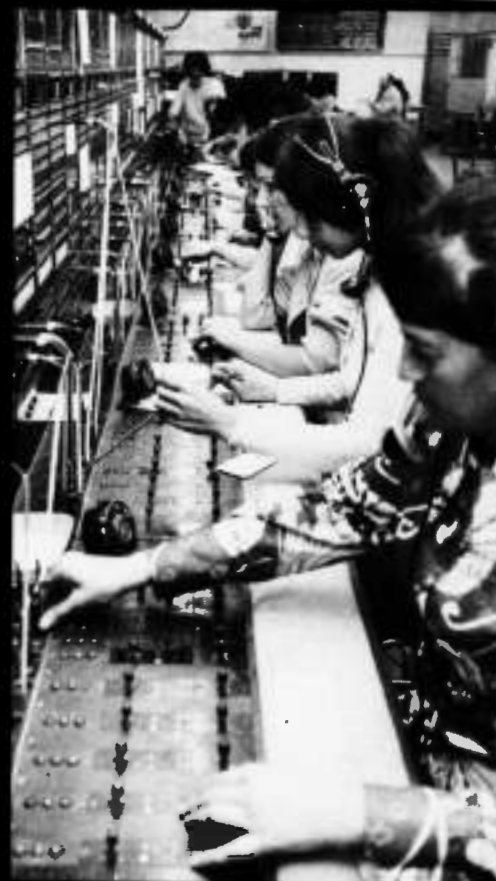

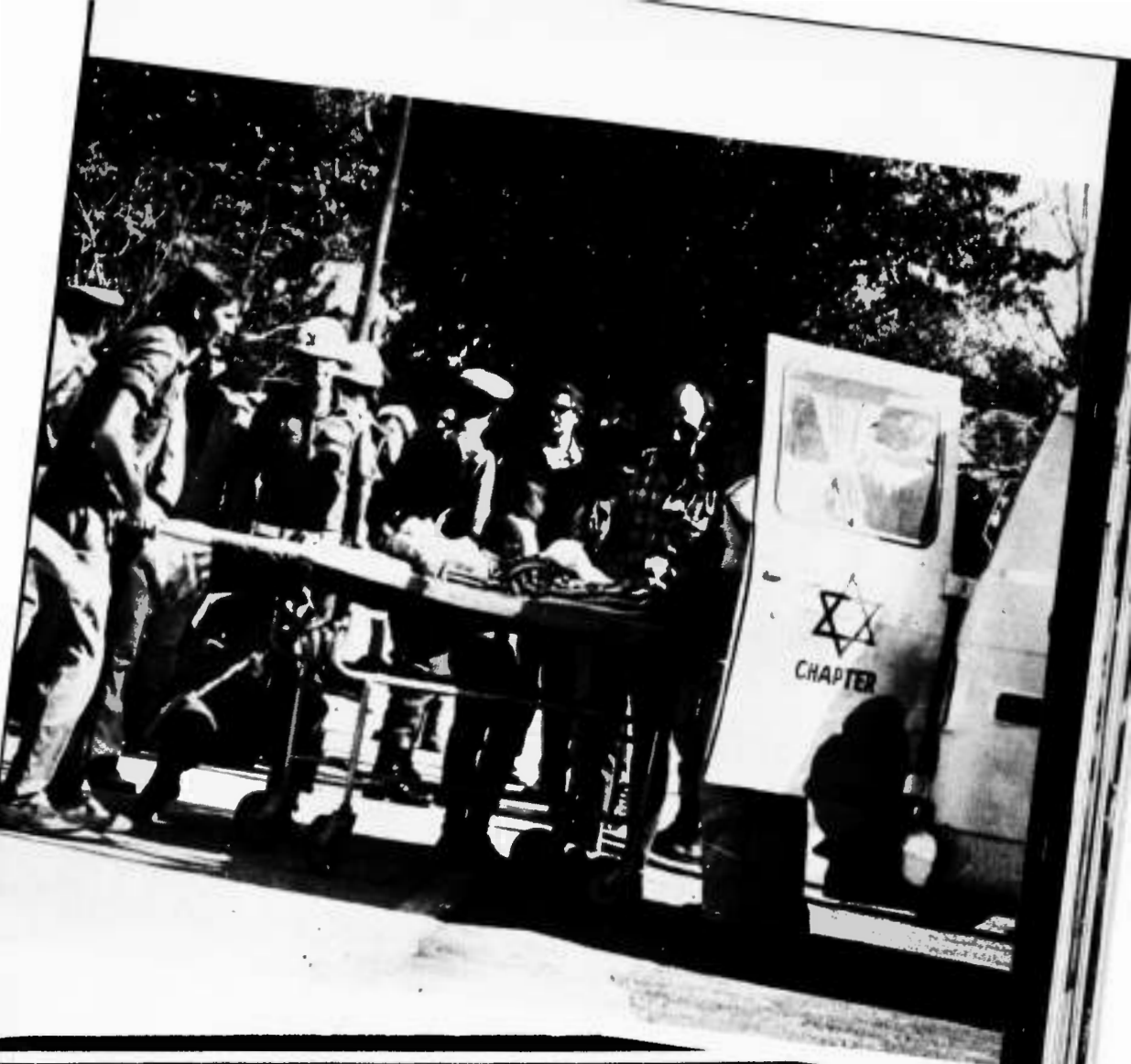

סוללות של טלפונים ציבוריים
הותקנו בצומתי דרכים ובריכוזי צה"ל
ואיפשרו לחיילים חיוג ישיר לכל מקום.

"פאיד, קבל את נהריה..."
 הטלפונאיות המסורות של שרותי הטלפון
 עבדו בשלוש משמרות בכל שעות היממה
 וקישרו רבבות חיילים מהחזיתות
 עם בתי יקיריהם בכל רחבי הארץ.

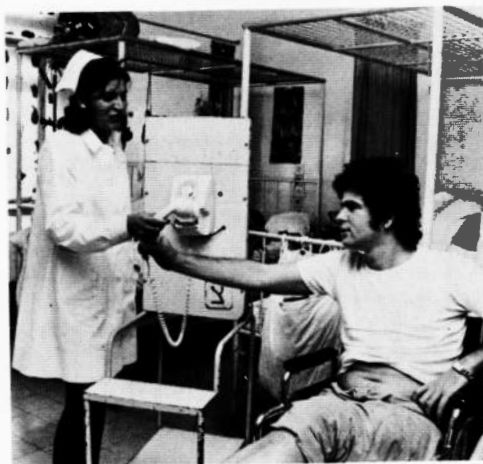
משרד התקשורת

מוקדי טלפון בבתי חולים לברור מצבם של פצועי צה"ל

משרד התקשורת מודיע על הקמתם של מוקדים טלפוניים מיוחדים בבתי החולים ברחבי הארץ, העומדים לרשות הציבור לברור מצבם של פצועי צה"ל. נוקדים אלה לא יישמשו להתקשרות בנושאים אחרים עם בתי החולים. לצורך זה ממשיכים לפעול הטלפונים הרגילים. המספרים שלהלן באים במקום כל מספרי הטלפון של בתי החולים שפורסמו בימים האחרונים לצורך בירור מצבם של הפצועים.

אזור ירושלים

"דודה, זו המתנה היפה ביותר שקבלנו..."

בעקבות האש בחזיתות החלו להגיע פצועים לבתי החולים. בעקבות הפצועים הגיעו אנשי משרד התקשורת והתקינו טלפונים ניידים לחיוג חופשי בכל בתי החולים ובתי ההחלמה שבהם שהו פצועי צה"ל. עובדות מסורות של המשרד באו לעזור לחיילים בחיוג ובקבלת הקשר הביתה. בעבודה זו סייעו גם האחיות ומתנדבים שזכו כולם לתודה חמה. במקרה אחד לחץ אחד החיילים, שסבל מפגיעות קשות ביותר, את ידה של המתנדבת — אשתו של אחד מאנשי משרד התקשורת ואמר לה: "דודה, זו המתנה היפה ביותר שקבלנו היום".

התקשורת לסיקור המלחמה

ומאות הנציגים של העיתונות, הרדיו והטלוויזיה שזרמו ארצה מכל העולם את כל כלי התקשורת שברשותו. תחנת עמק האלה העבירה לחו"ל כתבות טלוויזיה צבעוניות, שהקנו לתחנה שיא בכמות התנועה בתולדות התקשורת הלווינית. תחנת עמק האלה, הכבל התתימי, ואמצעי התקשורת הבינלאומיים האחרים העבירו במלוא קיבולם שיחות שידור, כתבות רדיו, שיחות טלקס וצילומי עיתונות במשך עשרים וארבע שעות ביממה וסיפקו את כל הדרישות לכל חלקי תבל.

מלחמת יום הכיפורים עוררה עניין עצום בכל העולם. משרד התקשורת עמד בפני משימה כבדה ורגישה כחלק מהמאבק המדיני על דעת הקהל העולמית: מתן כלים ואמצעים נאותים לסיקור המלחמה בכל כלי התקשורת הנמצאים בשימוש במלוא ההקף וקצב ההתרחשויות, במגמה להבטיח שהמידע הבא מישראל יגיע לתודעתם של אזרחים וציבורים בכל חלקי העולם בעת הנכונה. משרד התקשורת העמיד לרשות כלי התקשורת המקומיים

HEILIGENHEIM, OCT. 9 (AP)—ISRAELI TANKS MOVE INTO ACTION against the
in the occupied Golan Heights today. Official photo, (AP Cable).

המראה במציאות הופך ל"מברק צלום"
ומשוגר אל מעבר לים.

קולות הקרב לכל טרנזיסטור

מערכת משדרי הרדיו והטלוויזיה של
משרד התקשורת הופעלה לראשונה
בתולדותיה, בעצם יום הכיפורים.
משדרי הרדיו המשיכו לפעול מאז בכל
שעות היממה ללא הפוגה. משרד
התקשורת העמיד לרשות כתבי הרדיו
והטלוויזיה קשר טלפוני מהחזיתות בכל
המרחבים להעברת כתבות שהוקלטו
באולפנים ושודרו ללא הרף ביומני
המלחמה.

המאורעות הגדולים על המסך הקטן
מערכת משדרי הטלוויזיה איפשרה
לכל משפחה בישראל לראות בעין את
המתרחש בחזיתות.

A black and white photograph showing two workers on a pier or barge. One worker stands on the pier, holding a long pole vertically. The other worker is in the water, also holding the pole, which is used to maneuver a large, dark, cylindrical object. The background features a body of water and a distant shoreline with hills under a bright sky.

התקשורת
בעקבות הכוחות

אחד המבצעים הבולטים של שירותי ההנדסה בעקבות כוחות צה"ל היה הנחת כבל טלפוני על קרקעית תעלת סואץ. משימתו של המשרד היתה לספק לצה"ל אמצעי תקשורת במקביל לתנועות הצבא ולהתפרסות כוחותיו, וחציית התעלה לארץ גושן יצרה אתגר חדש. כוח הנדסי של משרד התקשורת המצוייד ברכב ובעשרות טונות של ציוד הוסע לבסיס בפאיד ועסק בהתקנת אמצעי תקשורת בכל מרחב ארץ גושן. יחידות אחרות של המשרד עסקו בעבודה דומה ממזרח לתעלה, במרחב סיני, וכן באזורי הצפון, בגולן ובשטח הסורי הכבוש.

במרוצת המלחמה שקדו מפד"י ויחידות השדה בהוספת קווים ואפיקי תקשורת לצרכים המיוחדים שנוצרו עקב המלחמה. גורמים בטחוניים וממשלתיים, גורמים שקבלו קווי טלפון וטלפרינטר ישירים אל מעבר לים, גורמים משקיים שקיבלו קווים לחיוג בינלאומי ישיר, מוסדות העתונות העולמית שקבלו מעגלי טלפרינטר ישירים למרכזיהם באירופה ועוד.

צוהרי יום הכיפורים כבר מצא את שרותי ההנדסה עוסקים בהפעלת מערכות אפיקים נוספות בצירים רבים. אנשי השרות בכל הדרגים השקיעו מסירות והקרבה אין קץ בכל שעות היממה והפעילו מערכות בצירים הדרושים תוך שעות וימים ספורים — עבודה שבימים כתיקנם דרשה שבועות לא מעטים. במקביל לכך הופעלו מתקנים נוספים שנדרשו לצה"ל: מרכזות טלפון, מתקנים פנימיים, מערכות כח, מערכות רדיו טלפון, ציוד נושא, טלגרף ועוד.

עובדי בית המלאכה המרכזי בחיפה תרמו תרומה מיוחדת למאמץ המלחמתי של משרד התקשורת. המתקנים פעלו יום ולילה בייצור ובהרכבה של כל הציוד הדרוש. העובדים עבדו יממות תמימות כמעט ללא הפסקה.

תנאי ראשוני לעמידת המשרד במשימות המלחמה היה ליצור מצב שבו יעמוד לרשות הזרועות השונות במשרד הציוד בכמות, במקום ובזמן הנדרשים. זו היתה סיסמתם של אנשי המשק, האפסנאות והמחסנים, התובלה וכל הממונים על תיפעול הצד הלוגיסטי של המערכת.

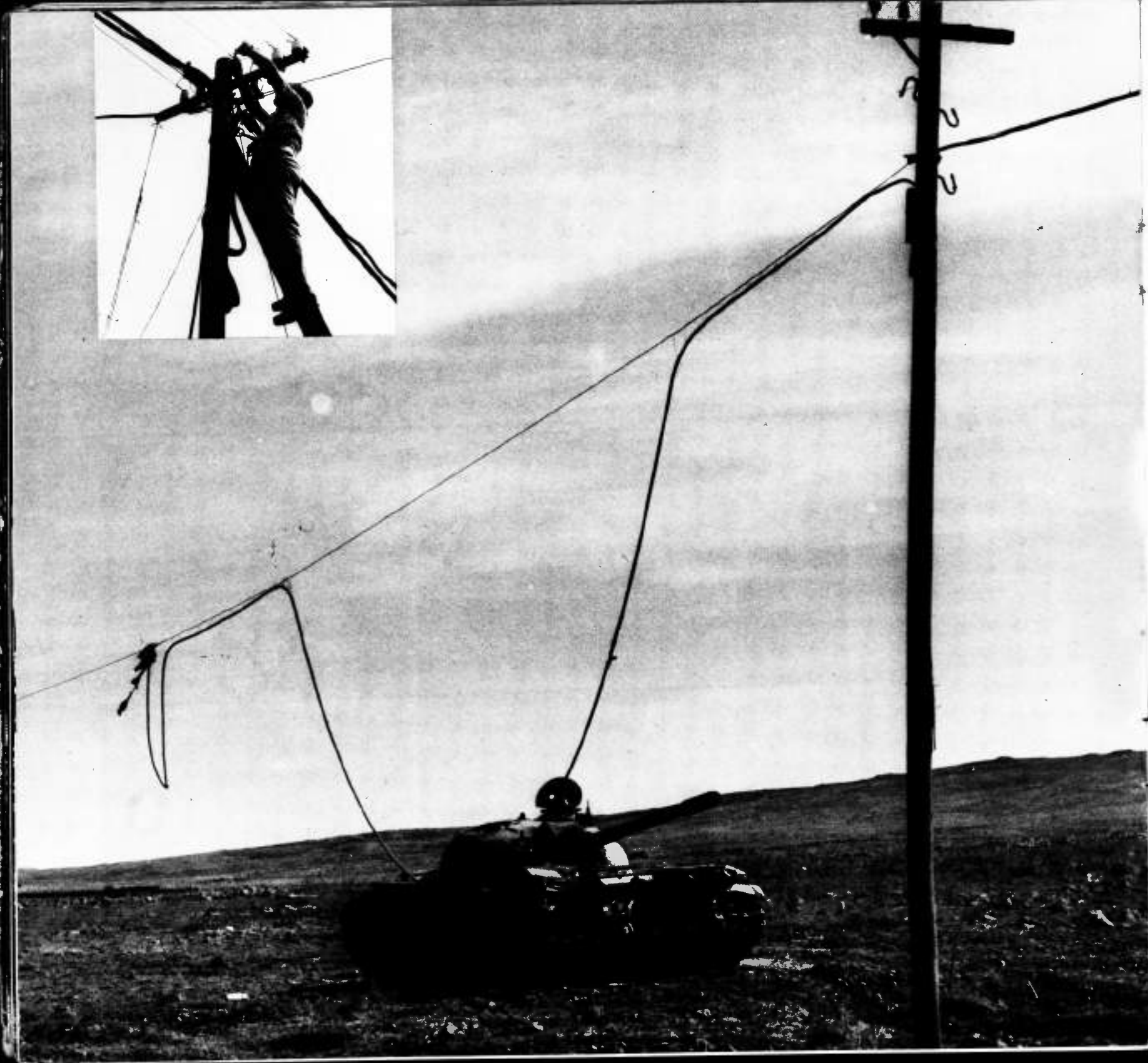
עובדים אלה הצליחו ליצור זרימה שוטפת של ציוד בתנאים וההתפתחויות המהירות שרדפו זו את זו. תוך שעות ספורות נבדקו כל ההזמנות שהגיש המשרד לתעשייה המקומית ונלקח כל הציוד שייצורו הושלם. נוצרה מערכת שלמה שמשחה שמן על גלגלי ההצטידות.

משרד התקשורת השתלב במערכת ההט"סות מעבר לים והביא ברכבת האווירית ציוד תקשורת מגוון, כולל ציוד ששימש להתקנת מרכזות הטלפון הניידות.

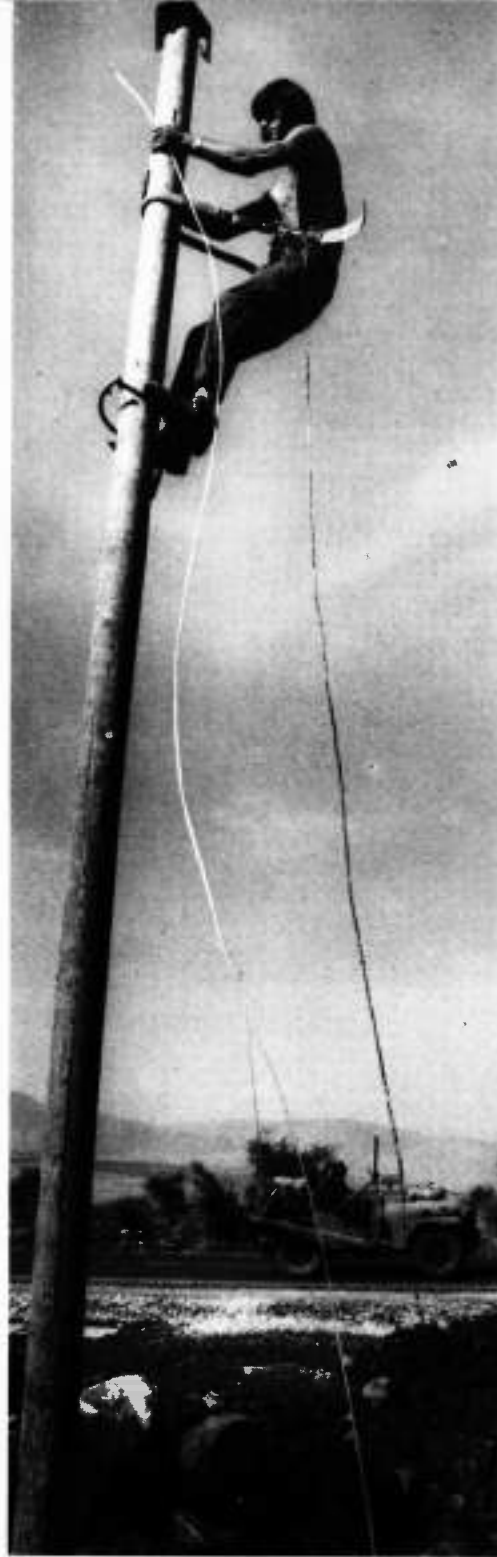
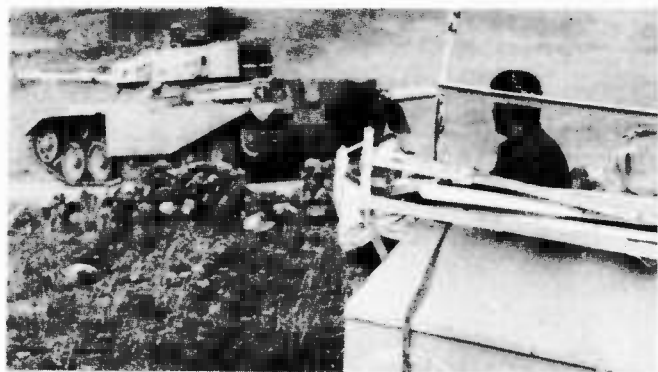
מלחמת יום הכיפורים העמידה במבחן עליון את מערכת התקשורת הארצית והבינלאומית שבנה המשרד עד לאותה עת, והטילה על שרותי ההנדסה משימה מורכבת של מתן צורכי התקשורת הנוספים הדרושים לצה"ל בהתאם לנסיבות המלחמה וכן סיפוק הצרכים הממלכתיים והאזרחיים שנוצרו והתגברו בשעת החרום. במשולב עם הזרוע הצהלי"ת המקבילה הופעל כמתוכנן מטה שהוריד הנחיות ודרישות למטות המחוזיים ולשדה, ומצד שני קיבל דרישות ובעיות מ"למטה", החליט החלטות, יצר פתרונות טכנולוגיים ואחרים.

מיד עם פרוץ המלחמה היתה צפויה התגברות עצומה בתנועת התקשורת, הן בשימוש האזרחי והן בצרכים הצבאיים המשתמשים באותה רשת. אחת המשימות הראשונות והגדולות היתה להבטיח את זרימת התנועה ולפתוח עורקים וצירים לרווחה.

פיתוח ושיקום הקשר
הטלפוני ברמת הגולן.

הנהגים

במקרה אחד חזר עם חשיכה אחד הנהגים הקשישים לבסיסו כשהוא עייף עד מוות לאחר עשרות שעות עבודה ובו במקום קיבל הוראה לצאת למתקן המרוחק למעלה ממאה קילומטר משם. האיש חזר והתישב ליד ההגה וכל דברו לפני שנעלם באפלה היה: "השאירו לי משהו לאכול כשאחזור".

בשעת כתיבת הדברים עדיין לא נערך חישוב של סה"כ הקילומטרים שעשו נהגי המשרד במלחמה. ברור כי נהגים רבים עברו מאות ק"מ ליום. רבים גילו תושיה בטיפול ברכבם בתנאי שדה. קשים ביותר וסיוע לטכנאים בעבודתם.

פרק מיוחד של מאמץ והקרבה רשמו נהגי המשרד. עובדים אלה, בני כל הגילים, ובהם סבים לנכדים, ליוו בגופם את כל שלבי המלחמה, האש והמאמץ שבא לאחר מכן.

ציוד תקשורת הובא במטוסי הרכבת ה-
אורית.

זרוע מושטת מרחוק

אותם בתיירות. כל זמן שאני נשיא אירגון נסיעות חופשי לא תסע אף קבוצה אחת לארץ ערבית. כן הוסיף כי אירגונו תרם תרומה כספית המיועדת לנפגעי צה"ל. אחרים לא הסתפקו בצילצולי אהדה או אף בביקור אישי. הם באו לסייע בעבודה מקצועית של ממש. קבוצה של 24 עובדים של הדואר הגרמני בקלן סרבה לקבל את דבריו של אחד ממהנדסי האזורים שלנו כי הכל מתנהל כשורה והם באמת לא יכולים לעשות הרבה. הם פשוט הופיעו. במשך שבועיים עשו הגרמנים מלאכה נאמנה של חיבור כבלים בגוברים תת-קרקעיים באזורי ת"א ונתניה וזכו לאהדה רבה בשל חריצותם.

אחרים עשו אף יותר. קבוצת התיירים המאורגנת הראשונה שהגיעה לישראל לאחר שוך הקרבות היתה קבוצה של 31 עובדי דואר משוויץ שהגיעו במסגרת פעולות האירגון הבינלאומי לתרבות ולתיירות של עובדי הדואר. לפני בואם שיגר נשיא האירגון בשוויץ מברק אל נשיא האירגון בישראל בו כתב בין השאר: "ישראל צריכה ידידים על מנת שלא תפסיד בשטח המדיני מה שהוכרע בשדה הקרב. בהתחשב בזה ואחרי מחשבה רבה, ובניגוד לכל הגיון וזהירות, לא ביטלתי את הנסיעה לישראל מ-4.11 עד 18.11. הערבים רוצים להטיל עלינו חרם הנפט ולעומת זאת אני מחרימם

משפחת הדואר והתקשורת בעולם, הקשורה בקשרים מקצועיים ואף חברתיים בכל ימות השנה, הראתה גילויים של אהדה והזדהות עם אנשי התקשורת בישראל בשעתם הקשה. רבים מאיתנו קבלו צילצולי טלפון מעבר לים בהם התענינו בשלומנו והציעו עזרה.

בתמונה מעבר לדף: טכנאי תקשורת ממערב גרמניה בעת עבודתם בארץ

עובדי הדואר השוויצרי היו קבוצת
התיירים הראשונה שהגיעה לישראל
לאחר מלחמת יום הכיפורים.
האורחים התקבלו בחמימות ע"י
עמיתיהם הישראלים.

גם בידור.
 "להקת שירותי ההנדסה" היה צוות
 הבידור היחידי שהוקם בתקופת
 מלחמת יום הכיפורים ע"י משרד ממשלתי
 או מקום עבודה כלשהו. הלהקה תרמה
 למוראל העובדים בריכוזי השדה
 השונים והוזמנה להופיע גם בפני פצועי
 צה"ל וגורמים אחרים.

בולים: אין שינוי בתוכניות

במשך כל תקופת המלחמה סיפק השרות הבולאי לבתי הדואר בכל הארץ את הבולים, דברי הבולים ודברי בנק הדואר ככל שזדורש. השרות הבולאי המשיך גם בתקופת הגיוס והקרבות לבצע את תוכניותיו, וב-23 באוקטובר, עוד לפני תום הקרבות, הופיעו כמותוכן בולי דואר חדשים: בול לזכר הצלת יהודי דנמרק, בול יובל הטכניון ושני בולי נוף. לקראת הופעה זו ביצעו עובדי השרות שלא גויסו את כל ההכנות, כולל משלוח החומר למנויי השרות ולסוכניו בחו"ל. לרגל הוצאת הבולים נערכה מסיבה בה נפגשו שר התקשורת מר שמעון פרס ואנשי השרות עם משלחת של ותיקי המחתרת הדנית, שעסקה בתקופת מלחמת העולם השנייה בהצלת יהדות ארצה.

לרגל הנסיבות והגיוס המלא החליט השרות הבולאי, זה לראשונה בתולדותיו, לקיים יום מכירה נוסף של מעטפות היום הראשון במועד מאוחר יותר. השרות קיבל מכתבי אהדה מסוכניו ברחבי העולם, יהודים ולא יהודים. התבלטו בכך סוכני השרות הבולאי בגרמניה ובארה"ב.

מחלקת הבטחון

כתרומה אכזרית לים הפגזים והטילים שהונחת על המדינה במלחמת יום הכיפורים שוגר גם גל של מעטפות נפץ שנועדו לפצוע ולקטול אזרחים ומנהיגים בישראל. אנשי הבטחון פקחו שבע עיניים על כל משלוחי הדואר שהגיעו מחו"ל. המעטפות נתגלו בזו אחר זו, צילומיהן הופיעו בעיתונות ובטלוויזיה והזהירו את הציבור כולו. מלאכת אנשי הבטחון ועובדי המין הפכה לסיכון של ממש. כמעט שלא היה מקרה שהגיעה לישראל מעטפת נפץ בדואר ולא נתגלתה עוד בהיותה בתחומי המשרד.

משימה רגישה ויחידה במינה היתה מנת חלקם של אנשי מחלקת הבטחון במשרד התקשורת. אלה היו מיוצגים במטה המשרד ובשדה, ותפקידם היה להבטיח את המשרד, עובדיו ומתקניו מפני כל התנכלות. ההתפרסות הגדולה של צה"ל, ובעקבותיו אנשי התקשורת, על פני מרחבי הצפון והדרום העמידה את אנשי הבטחון בפני אתגרים חדשים ורבי אחריות.

רבים מאנשי המשרד לא מצאו שעות שינה רבות בתקופת המלחמה. אך אם אלה שישנו — "ישנו בשקט" — היתה זו הוכחה לעמידתם של אנשי הבטחון.

מעטפה ממוכנת

דאגה לפרט

מלחמת יום הכיפורים מצאה את אלפי עובדי המשרד הרחק מבתיהם. עובדים רבים או בני משפחותיהם נפגעו ונפצעו. נשים רבות, מטופלות בילדים, שבעליהם גויסו נקלעו לבעיות כלכליות חמורות ומיידיות. אנשי האגף לכח אדם, קצין הסעד והיחידה הסוציולוגית במשרד נרתמו ליצירת קומוניקציה מירבית עם העובד הנתון במצוקה ומשפחתו. נציגי המשרד היו בין הראשונים שעברו מבית חולים אחד למשנהו בכל הארץ, הביאו שי ומילה טובה לפצועים ועשו שעה ארוכה ליד מיטותיהם, המשימה הרגישה והחיונית היתה לסייע סיוע ראשוני למשפחות שנקלעו למצבים קשים ולפתור בתושיה

רבה בעיות אינדוידואליות שאינן סובלות דיחוי. אשת עובד, מטופלת בילדים, נאלצה להאכיל את בעלה ששכב פצוע בבית חולים הרחק מבית מגוריו. אנשי הסעד העמידו לרשותה סכום כסף ראשוני להבטיח שמירה על הילדים וכן אמצעי הסעה אל בית החולים. ימים אחדים לאחר פרוץ הקרבות הוקמו מוקדים טלפוניים מיוחדים שעמדו לשרותם של משפחות המגויסים בעצה, בהדרכה ובכל סיוע אפשרי.

משרד התקשורת

אל משפחות האגויים של עובדי משרד התקשורת

עובדים ו/או בני משפחותיהם הוקעים לעזרה כלשהי
עקב גיוס בני משפחה מתבקשים להתקשר לטלפונים
הבאים:

בתל-אביב - 03-610211
03-610215

לשרה קרוא או לבתיה לאון

בירושלים - 02-223005

לנחמא חיים או לבן-ארי

בחיפה - 04-669151

לסמחי ראובן או לרחבינשטיין רחמי

משרד התקשורת מרכין ראשו לזכר
עובדיו שנפלו במלחמת יום הכיפורים

אושר ברל
אקו שאול
ביטון משה
בן-עטר אליהו
ברסלר אהרן
היימן יוסף
וינר יונתן (יונה)
משה-זדה אהרן
ליפשיץ ראובן
לקואה יוסף
ניר עמוס
פרידריך אברהם

עריכה: המחלקה ליחסי ציבור, משרד התקשורת. הפקה: מדור הדפוס והפרסום.
צלומים: קמרה 13, י. פריידין, מ. פרוינדליך, לשכת העתונות הממשלתית.
עצוב גראפי: סטודיו HBM בע"מ.
הודפס בדפוס ירום, לוחות ע"י רשת קו.

